

Spruw bij een baby of de moeder

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

Spruw is een infectie van het mondslijmvlies. Het wordt veroorzaakt door het Candida-gist. Candida is een schimmelinfectie die veroorzaakt wordt door gistachtige schimmels. Een gist die vaak bij de mens wordt aangetroffen is Candida Albicans.

Deze gist is bij vrijwel iedereen aanwezig op de huid, in de mond, in de darm en in de vagina. De gist vormt met de daar aanwezige bacteriën een evenwicht.

Baby's kunnen worden besmet door bijvoorbeeld spenen of tepels waar het gist op voorkomt. Omdat het gist ook in de vagina van de moeder kan voorkomen, worden baby's vaak al tijdens de geboorte besmet. Hun afweersysteem werkt nog niet voldoende waardoor zij vatbaarder zijn voor infecties.

Wanneer heeft moeder meer kans op een infectie?

- Bij een verminderde weerstand of stress.
- Tijdens de zwangerschap en rondom de bevalling.
- Bij een verstoorde suikerhuishouding, met name diabetes mellitus (suikerziekte).
- Bij antibioticagebruik.
- Bij gebruik van hormoonpreparaten (waaronder de pil).

Hoe weet u of uw baby spruw heeft?

- De slijmvliesen in mond en keelholte van uw baby zijn geïrriteerd. U ziet een witte aanslag (een wit laagje) of witte stippen in de mond en de keelholte.
- Uw baby heeft een parelmoerachtige glans op de lippen.
- Uw baby drinkt onrustig, laat herhaaldelijk de borst los of weigert zelfs de borst.
- Uw baby maakt een klakkend geluid tijdens het drinken.

- Uw baby heeft luierslag. De billen kunnen er dan rood, pukkelig of schilferig uitzien, soms met wondjes.
- Mogelijk groeit uw baby minder goed.
- Soms zijn er bij uw baby geen symptomen.

Wat merkt u bij uzelf?

- U voelt een brandende en/of stekende pijn die vanuit de tepel kan uitstralen door uw hele borst en schouder en vaak lang na de voeding aanhoudt.
- Uw tepels en tepelhof zien er vurig, glanzend roze tot rood uit, soms met witte puntjes en schilfertjes.
- Als u een donkere huid heeft kan de tepel en tepelhof er lichter of zelfs ontkleurd uitzien.
- Kleine kloofjes geven meer klachten dan te verwachten en ze genezen minder goed.
- Door verbeteren van de houding en aanlegtechniek tijdens het drinken veranderen de pijnklachten niet.
- Regelmatig verstopte melkklieren met als gevolg borstontsteking (mastitis).
- Soms geen zichtbare symptomen maar wel pijnklachten.
- Klachten kunnen zich ook voordoen aan één borst.
- De klachten kunnen op elk moment in de borstvoedingsperiode ontstaan.

Het is mogelijk dat u wel symptomen heeft van spruw, maar de baby geen uiterlijke symptomen heeft en omgekeerd.

Behandeling van spruw

Als u of uw baby symptomen heeft van spruw dan moeten u en uw baby worden behandeld.

Behandeling van uw baby

De medicijnen voor uw baby krijgt u voorgeschreven door de kinderarts:

- Miconazol zalf: 2-3 keer per dag op de aangedane billen smeren. Over de Miconazol mag zinkzalf/sudocreme gesmeerd worden.
- Nystatine: voor het gebruik van Nystatine maakt u het mondje eerst schoon met water of een beetje moedermelk.

Vervolgens masseert u na iedere voeding Nystatine met een gaasje in het mondje van uw baby. U mag 4x per dag 1 ml gebruiken of 8x per dag 0,5 ml.

Behandeling van uzelf

Na iedere voeding maakt u de tepelhof schoon met een oplossing van water en azijn (een scheutje azijn in een kopje water doen). Daarna moet u uw borsten goed drogen.

Vervolgens:

- Brengt u een dun laagje Miconazol zalf na iedere borstvoeding of kolfsessie aan op de tepel (hof). Dit verwijdert u voor de voeding met een gaasje.
- Als u pijn heeft kunt u Paracetamol of Ibuprofen gebruiken. Voor de dosering volgt u de bijsluiting in de verpakking.
- De eerste 24 uur na het starten van de behandeling kunnen de klachten erger worden.
- Als de klachten verdwenen zijn is het belangrijk dat u nog 5-7 dagen doorgaat met de behandeling. Zo voorkomt u dat de klachten terugkomen.

Goede hygiëne is belangrijk

- Spoel uw borsten af met schoon water en houd ze zo goed mogelijk droog. Als u zoogkompresen gebruikt, wissel deze dan regelmatig.
- U kunt beter geen moedermelk op de tepel achterlaten.
- Bij elke voeding of kolfsessie de zoogkompresen vervangen.
- Was uw linnengoed, ook uw beha's, zoogkompresen en spuugdoekjes op 60 °C.
- Was uw handen goed, zeker voor elke voeding en na elke luierswisseling. Was ook de handjes van uw de baby voor en na de voeding.
- Kook eventuele spenen, onderdelen van een kolfapparaat en flessen iedere dag uit. Vervang de spenen iedere week.
- Houd speelgoed dat in het mondje van uw baby komt goed schoon.
- Gebruik zo min mogelijk zeep, desgewenst alleen zure huidreinigers, of een oplossing van één eetlepel azijn in een glas water; schimmels kunnen slecht tegen een zure omgeving.
- Moedermelk niet invriezen, Candida sporen gaan niet kapot in de vriezer.

Wilt u uw mening geven over deze folder? Dat kan hier:

www.asz.nl/foldertest/

Persoonlijke aanvullende informatie:

Albert Schweitzer ziekenhuis
februari 2019
pavo 1141